

взаємопов'язують між собою. Якщо з теоретичної точки зору, такий підхід є повністю обґрунтованим і має головну перевагу – окреслення всіх складових та компонентів кожного з механізмів, то з практичної – має ряд недоліків та перешкод у прикладному використанні в реаліях функціонування компанії. Окремі механізми вимагають пошуку рішень щодо результативності їх використання бізнес суб'єктами. Слід розуміти, що створення алгоритмів за кожною складовою нівелює базові запити для успіху – забезпечення комплексності. Наявність кількох механізмів викликає наявність кількох стратегій розвитку і дуже часто є складним їх поєднати. Така архітектоніка у побудові загальної стратегії компанії викликає дисонанси у взаєв'язках між складовими та інструментарієм стратегічного моделювання.

Архітектура сучасного бізнесу вимагає від підприємців залучення новітніх інструментів стратегічного управління з одночасно мінімально можливим використанням ресурсного забезпечення. Побудова за такою системою створює головну конкурентну перевагу – формування єдиної управлінської моделі для розвитку бізнесу. Варто відзначити, що ідея залучення сценарного підходу до архітектоніки управлінської системи компанії є єдиним, на разі, результативним механізмом взаємодії між всіма напрямками діяльності.

Міжнародний досвід створення фінансової архітектури дозволяє всі залучені компоненти (управлінські, організаційні, виробничі тощо) приводити до повної взаємодії не з метою отримання в кожному окремому кращих результатів, а змінювати та моделювати у відповідності до сформованої загальної мети – досягнення фінансового успіху компанії. В умовах постійної ринкової конкуренції компанії мають максимізувати свої фінансові результати ринкової активності, тому саме фінансова архітектура є стратегічно важливою для розвитку.

УДК 368:338

Г.О. Нагасва, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

НАПРЯМКИ ВІДНОВЛЕННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Стан ринку страхування безпосередньо залежить від розвитку економіки країни, тому всі процеси, які відбуваються у житті держави впливають на рівень його функціонування. Зокрема, пандемія надала

нового поштовху розвитку культури страхування серед населення, люди почали розуміти важливість такої послуги, як страховий захист.

Війна принесла нові виклики перед державою загалом і фінансовим сектором, зокрема. Більшість страхових компаній змогли підлаштуватися та знайти рішення для стабільного функціонування в надзвичайно складних умовах. Попри скорочення кількості страхових компаній, загалом вони проходять кризу успішно, але воєнні реалії змушують страховиків шукати нові пропозиції для своїх клієнтів.

За час воєнної агресії зі страхового ринку пішло 17 учасників (близько 11% від загалу). Так, у січні в держреєстрі фінустанов налічувалося 156 страховиків, наприкінці вересня – 139 (13 з них – life-страховики – компанії зі страхування життя, решта – non-life-страховики). Ті компанії, що пішли з ринку не були платоспроможними і мали проблеми ще до війни, а остання стала катализатором, який показав реальний стан справ кожного страховика. Про це свідчить і обсяг активів страхового ринку, який не особливо змінився, а отже зникли маленькі компанії з дрібною часткою активів на ринку.

Загальний обсяг активів страховиків за даними Нацбанку у порівнянні з початком року та станом до воєнної агресії навіть трохи зріс з 64,2 млрд грн. до 65,7 млрд грн. – це понад 2% росту за активами страховиків. Не зменшився ані розмір прийнятних активів, ані обсяг сформованих страхових резервів. Протягом війни страховики навіть наростили обсяги ліквідних активів: у січні було 14,9 млрд грн., а наприкінці вересня вже 7,2 млрд грн., тобто за дев'ять місяців приріст склав понад 15% [1].

Драйвером підтримки бізнесу стало не страхування життя чи майна, на яке не розповсюджується воєнний ризик. Рушієм ринку стала «Зелена картка», яка продається для тих, хто виїжджає на автомобілі за кордон. За період війни цей вид страхування зріс на 76% порівняно з аналогічним періодом минулого року. У структурі страхового портфеля цей вид страхування становив 0,9 млрд грн, цьогоріч – 1,5 млрд грн.

На перспективу може з'явитися страхове покриття для деяких нових ризиків – наприклад, воєнних ризиків чи ризиків політичного насильства та тероризму. Їх немає у стандартних страхових договорах, але вони можуть бути покриті повним чи частковим страхуванням. Про це зазначено у Проєкті плану відновлення України в розділі «Функціонування фінансової системи, її реформування та розвиток».

Передбачається прийняття змін до законодавства щодо впровадження страхування воєнно-політичних ризиків та розробка правил/процедур для учасників процесу страхування воєнно-політичних ризиків; залучення до системи (механізму) страхування (гарантій)

провідної міжнародної організації – Багатостороннього агентства з гарантування інвестицій (MIGA). Розглядається альтернативний варіант запровадження програми страхування воєнних ризиків населення та бізнесу за рахунок створення Компенсаційного фонду (Пулу) на основі державно-приватного партнерства за рахунок коштів фондів відновлення, міжнародних партнерів.

Серед напрямків відновлення та стабілізації страхового ринку виділимо такі: визначення основних засад програми страхування воєнних ризиків за участю держави (основні умови страхування, умови членства страховиків в Компенсаційному фонді (Пулі), порядок формування коштів Фонду, участь страховиків, Фонду та держави у компенсації та/або перестрахованні залежно від розміру збитків; розробка законопроекту щодо регулювання питань створення та діяльності Компенсаційного фонду, нагляду та контролю за Фондом; поширення його діяльності на широке коло сфер економіки держави, покриваючи захист як матеріальних об'єктів, так і життя та здоров'я людей від воєнно-політичних ризиків [2].

Відновлення страхового ринку буде базуватися на обов'язкових видах страхування, банківському страхуванні, кіберстрахуванні, страхуванні каско автомобілів та добровільному медичному страхуванні. Повоєнний період диктуватиме вимоги до розробки нових видів страхування, внесення змін до існуючих правил страхування з урахуванням воєнних ризиків.

Інформаційні джерела:

1. Черняхівський В. Страховий ринок України цього року може скоротитися на 40-60%. URL: <https://interfax.com.ua/news.html>
2. Проект Плану відновлення України. Функціонування фінансової системи, її реформування та розвиток. URL: <https://uploads-ssl.webflow.com>

УДК 336.64

І.В. Руденко, канд. екон. наук, доц. (*ХТЕФК ДТЕУ, Харків*)

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР З УРАХУВАННЯМ ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ІМПЕРАТИВ

У зв'язку із загостренням глобальних економічних, екологічних та соціальних проблем останнім часом увесь цивілізований світ знаходиться в активному пошуку шляхів їх вирішення. Так, у вересні